

DARBININKAS

Veltui jūs statysite bažnyčias, veltui remsite misijas, veltui steigsite mokyklas — visi tie jūsų darbai, visos tos jūsų pastangos nulis niekais jei jūs nesugebėsite vartoti apsigynimui ir užpuolimui to tinkamo ginklo, kokio yra grynioji ir tikroji katalikiškoji spauda.

Papiežius Pius Dešimtas.

Kaip protas, taip ir patyrimas nелеidžia mums tikėtis, kad rautos dora bujotų ten, kur tikybės principai bus atmesti.

Jurgis Washington

VOL. I Metai I.

Tel. 620 So. Boston.

Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos.

Tel. 620 So. Boston.

No 21

“Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.”

SO BOSTON, MASS. LAPKRIČIO (NOV.) 9 D. 1915 M.

Atvažiuoja p. J. Gabrys Liet. gelbėjimo reikalais.

ISGIRSKIME TĖVYNĖS BALSA.

(M. Yeo telegrama).

Lietuva ant prapūtęs krašto. Per Rusijos ambasadas atėjo žinios apie merdėjimus mūsų Tėvynės po vokiečių.

Daktaras A. K. Rutkauskas gavo šitokią p. Yeo telegramą, kuri atėjo iš Rusijos ambasados Stockholme, per Rusijos ambasadą Washington'e, per Rusijos konsulatą Chicagoje:

Rusijos imperatoriškai ambasadoriui Washingtone.

Malonėkite perduoti sekančią telegramą daktarui Rutkauskui per laikraštį “Drauga,” 1800 W. 46 gt. Chicago, ir p. Balučiui “Lietuvos” redaktoriui, 3252 So. Halsted gt., Chicago: “Lietuva, pakliuvus po vokiečių atsidaro varge dėl stokos maisto ir ligų. Uma pagelba būtinai reikalinga. Rinkite aukas tarp amerikonių, organizuokite daktarų štabą; parūpinkite maisto, drabužių. Centralis Lietuvių komitetas siūnčia į Suvienytas Valstijas specialią delegatą p. Gabrį su įgaliojimu ir paliūdijimais reikalingais organizavimui rinkti aukas tarp anglo-amerikonių ir susitarimui su Amerikos komisija šelpimo dėl karės nukentėjusių reikale.”

(Pasirašyta) Yčas, Dūmos atstovas, Centralio lietuvių komiteto pirmininkas.

(pasarašyta) Rusijos imperatoriškas ambasadorius švedijoje, Nechludov.

Rusijos konsulas Chicagoje, persiūsdamas minėtą telegramą daktarui Rutkauskui nuo savęs štai ką rašė:

Dr. A. K. Rutkauskui,
2302 So. Leavitt gt.
Chicago, Ill.

Gerbiamasai:

Sąryšyje su mūsų pasikalbėjimu kelios dienos tam atgal atsiunčiu telegramo kopijas, atsiųstas imperatoriškai Rusijos ambasadai kaslink dalykų stovio Lietuvoje.

Pasitikiu, kad jums pasieks suorganizuoti komitetą rinkimui aukų ir tokiu būdu sumažinsite kentėjimus lietuvių tautos. Šis konsulas mielai noru suteiks visokią galimą pagalbą.

Su pagarba,
Geo. Romanovsky,
per Consul-General.

Tatai matome, jog atvažiuoja Amerikon p. J. Gabrys, gerai žinomas veikėjas. Su atnaujintu uolumu bus pradėtas aukų rinkimas. Didesnis, platesnis dabar bus veikimas tame reikale. Bus einama pas amerikonus.

Šelpkime badaujančią Lietuvą aukodami Tautos Fondui.

KIEK YRA BEDARBIŲ.

Washington, D. C. — Darbo departamentas paskelbė tyrimus tarpe bedarbių. Tyrimėjimai padaryta 12 vakarienių miestų. Tarp tyrinėtų miestų yra Butte, Los Angeles, Oakland, Ogden, Portland, Sacramento, Salt Lake City, San Diego, San Francisco, Seattle, Spokane ir Tacoma. Tuose miestuose apskaityta 36.537 šeimynų. Dirbančių yra 49.333, bedarbių 6.273, arba 2.19 nuoš. Nepilną laiką dirbančių 9.971.

VALGYDYS STREIKININKUS.

Nashua, N. H. — Streikuojančių audėjų komitetas sumanė atidaryti valgyklas streikininkams. Tose valgyklose bus duodama dykai pavalgyti tiems, kurie neturi iš ko maitintis. Šeimynoms maistas bus dalinamas namuose.

Tokio. — Vokiečių submarinas Gibraltaro pertakoj nusikandino Japonijos garlaivį Jasakuni Maru, ant kurio buvo 5118 tonų prekių. Visi jūrininkai išsigelbėjo.

Čia parodoma serijos kareivis, kurs persiauna kojas. Dabar jam panašūs kareiviai su didžiu nerumu atmušė teutonų užpuolimus ant jų tėvynės.

GRAIKIJOJ GALI KILTI REVOLIUCIJA.

Londonas. — Graikija vis svyruoja. Karalius su užsipyrimu laikosi ir nesutinka leisti savo šalį prieš teutonus. O Graikijos didžiama veržiasi serbams talkon. Jei karalius vis dar laikysis, tai ten gali kilti revoliucija.

Dabar susidarė naujas ministrų kabinetas. Premieru yra Skouloudis.

Talkininkų dalykai ant Balkanų neva gerinasi. Ypač kad Graikijos valdžia nedaro kikičių išsodinimų armijos amunicijos ir pro izijos. Salonikuose s judinās didis. Iš Salonikų šiaurės link padaryta nauji geležinkeliai, daromos naujos prieplaukos ir su didžia paskuba išsodinama spēkos.

KITCHENER ANT BALKANŲ.

Ant Balkanų važiuoja Lordas Kitchener iš to laukiam energingo veikimo. Talkininkai yra pasiryžę sulaukyti teutonų ant Balkanų. Pasitikiama kad po Kitchenerio intekme Graikijos Karalius pakryps talkininkų pusėn.

Vokiečių skelbiama, kad į pietų-vakarus ir į pietus nuo Rygos daug rusų atakų atnušta. Ant Dvinsko fronto ties Ilukšta rusų atakos neturėjusios pasisekimo.

Rusai skelbia, kad ant Rygos fronte rusai pasekmingai atakavo vokiečius ties Olai sodžium. Vokiečiai pasitraukę iš tos vietos. Ant vakarinio kranto Ševnto ežero rusai paėmė antrą vokiečių drutviečių liniją. Po to vokiečiai darė keturias nepasekmingas atakas.

Černogorai giriasi Herzegovinoj mūšyje su austrais paėmę keturias armotas, tris telefonus, vieną švyturį, 70 arklų, 100 šautuvų, 100.000 patronų, du oficerius ir 40 kareivių.

SERBŲ SOSTINĖ PUOLĖ.

Berlynas. — Vokiečių kariuė žinyba skelbia, kad laikinoji serbų sostinė Nish pateko į bulgarų rankas. Paimta po trijų dienų atkaklausio mūšio.

Prie Maravos upės miestas Varvarin taipgi paimtas. 3.000 serbų pateko nelaisvėn.

KARALIUS PALENGVA SVEIKSTA.

Londonas. — Anglijos karalius tebeguli dar lovoj, bet palengva sveiksta. Sugrįžta am apetitas. Bet tebejaucia lar skaudėjimus. Jaučia skausmus ypač kuomet bando pasijudinti.

BUSAUDE UŽ JUDOSYSTĖ.

Rymas. — Kap. Prektin, Varnos uosto viršininkas, buvo intartas judosystė ir sušaudytas. Tasai kapitonas rusams būk nurodęs apie Varnos uostą vietas, kur minos pasėtos. Dabar rusai tas minas naikina.

Varna yra vienas svarbiausių Bulgarijos uostų.

Japonijos imperatorių, kurio vainikavimo iškilmės prasidėjo lapkričio 6 d.

VAINIKAVIMO IŠKILMĖS PRASIDĖJO.

Tokio, Japonija. — Japonijos imperatorių Joshihito vainikavimo iškilmės prasidėjo lapkričio 6 d. Iškilmės tęsis keletą savaičių. Imperatoriene negali iškilmėse dalyvauti, nes ji yra laukiama.

Vainikavimo panašaus į europos valdovus Japonijoje nėra. Yra tai tik formalis priėmimas augščiausios valdžios.

Imperatorius tų iškilių pamėnėjimui padirbdino 300.000 vyno stiklelių ir jie išdalinti vyrams, persiritusiems per 80 metų. O tie kurie jau persiritę per 90 metų, tai tiems bus dar gražesnės dovanos suteiktos. Mat pas japonus lygiai ir pas chiniečius seneliai yra didžioji pagarboj laikomi.

Ant stiklelių auksinėmis raidėmis atmušta: “ramybė seneliams” ir “paminėjimo dovana nuo imperatoriaus 1915 m.”

Dabartinis Japonijos valdovas yra iš eilės 122-ras. Pirmas Japonijos valdovas buvo Jimmu. Jisai lygiai 2575 m. atgal išvažiavo iš Tokio į Kioto užimti sostą. Tą pat dieną t. y. lapk. 6 d. ir dabartinis Japonijos valdovas su didžiausiomis iškilmėmis išvažiavo iš Tokio į Kioto.

Aplink rūmus stovėjo 200.000 vaikų iš įvairių mokyklų. Tyliai atidavė pagarbą savo valdovui. Nebuvo klykiančių sveikinimų. To nebuvo daroma todėl, kad neištyktų panašios nelaimės kaip su Anglijos valdovu, kuomet tasai buvo klykiančių kareivių sveikinamas, tai nuo klyksmų pasibaides arklys numetė karalių.

DAUG BULGARŲ ŽUVO.

Londonas. — Iš Atėnų pranešama, būk užmušta ir sužeista 100.000 bulgarų. Tiek kritę pagal serbų generalio štabo pranešimą. Serbai pripažysta, jog ir jie daug netekę, bet skaitliaus nepaduoda.

VOKIEČIŲ SUBMARINAI TIES GIBALTARU.

Paryžius. — Vokiečių submarinai pasitaikė ties Gibraltaro pertaka. Ten jis nuskandino du francūzių ir vieną italų garlaivį. Vieno garlaivio ir jūrininkai žuvo.

KIEK MOTERYS PRAULIAVOJA.

New Orleans. — Metiniame suvažiavime Women's International Missionary Union ponina Baker savo kalboj pasakė: “Moters Suvienytose Valstijose skrybelėms išleidžia kasmet daugiau, negu kad valdžia išleidžia laivyno užlaikymui.”

Toliau p. Baker išparodė, kad Amerikos moterys “čiugamui” išleidžia \$13.000.000, šunųėiams ir jų užlaikymui \$10.000.000, saldainiams \$178.000.000, lengviems gėrimams \$107.000.000.

Tai moters gražius pinigėlius prauliavoja.

GAISRAS ANT GARLAIVIO.

Halifax, N. S. — Didi nelaimė ištiko ant garlaivio Rio Lagers. Kai jisai plaukė jau keturias dienas, tai netikėtai ištiko gaisras. Ant jo buvo gabenta iš Amerikos į Angliją cukrus. Garlaivio kapitonas tvirtina, kad vokiečių šnipas buvo padėjęs ant garlaivio bombą, kuri sprogdavo padarė gaisrą. Garlaivį linodavo austrai ir vokiečiai ir šnipui buvo gera proga padaryti savo darbą. Degantis garlaivis pribuvo į Halifax.

SU TRANSPORTU ŽUVO 300 KAREIVIŲ.

Londonas. — Anglijos valdžia tik dabar tepaskelbė apie žuvimą transporto Ramazan, nors ta nelaimė ištiko rugsėjo pabaigoje. Anot valdiško pranešimo transportas buvo priešinkų submarino atakuotas Egejos jurei ir su juo žuvo 300 kareivių.

BITĖS UŽKANDŽIOJO KARVĖ.

Gibson, Okla. — Vieno fermerio gyvenančio netoli nuo šio miesto, užkandžiojo bitės karvė. Karvė ganėsi atsisakyusi nuo bandos. Netikėtai pasigirdo zveimbimas ore. Atlėkė bičių spiečius ir užtelėjo ant karvės. Visa karvė buvo aplipusi bitėmis. Karvė baubdama ėmė it padūkus lakstyti. Daužėsi, bėgiojo veikpusvalandi. Farmeris stovėjo, nieko negalėdamas pagalbėti. Galop karvė griuvo ant tvoros, bitės nulekė ir karvė besanti negyva.

TRYLIKTI METAL, TRYLIK-TAS VAIKAS.

San Rafal, Cal. — Azevedo pati per tryliką metų pagimdė 13 vaikų. Paskutinytis vaikas, neseniai gimęs sveria 10 svarų. Motina yra 31 metų amžiaus, sveria tik 98 svarus. Visi jos vaikai auga gražiai ir sveiki.

Daug lietuvių žuvo ugnyje.

BAISI NELAIME BROOK-LYNE.

Sudegė, susižeidė, apdegė, rankas, kojas išsilaužė daug lietuvių ir lietuvačių.

Subatoje, lapkričio 6 d. apie 2 val. po pietų pasipylė bjaurūs, juodi dūmai iš namų, kuris buvo keturių augščių. Turėjo didelę saldinių dirbtuvę. Du viršutinių augštų buvo užimti rubsiuvių šapomis; buvo ten siuvama burnosai, marškiniai ir tt.

Darbas ėjo gerai, dirbo overtime.

Kada visi ramiai sėdėjo ir siuvo sau, tai tuo tarpu apačioje jau degė visi laiptai.

Parbėgęs namo šeimininkas K. Dobrovolskis sako, kad vienas surikęs “gaisras.” Prasidėjo bruzdėjimas. Sako, šokęs prie fire-escape ir tuoj

pasiekęs žemės. Atsisukęs žūrėjęs, kas bus po jo. Ugi tarpduri užsikimšęs. O ugnis nelaukė, kol nulips. Degė namai, jame buvusios gėrybės ir žmonės. Didžiama darbininkų sudegė.

Ant vietos sudegė lietuvačių ir vyrų lietuvių. Taipgi nemažai susižeidė, išsilaužė tai abi, tai vieną koją.

Bet baisiausias reginys buvo tai ant fire-escape. Nes ant jo kabojo persisėvėję žmonės, liepsnos apimti ir klykė paskutinėj agonijoj. Paskui ant jų kopėčių liko tik kaulai. Rūbai ir plėnis pavirto.

Kurie penkos minutes atgal sveiki, linksmūs dirbo, dabar vieni kaulai ir plėnis iš jų beliko.

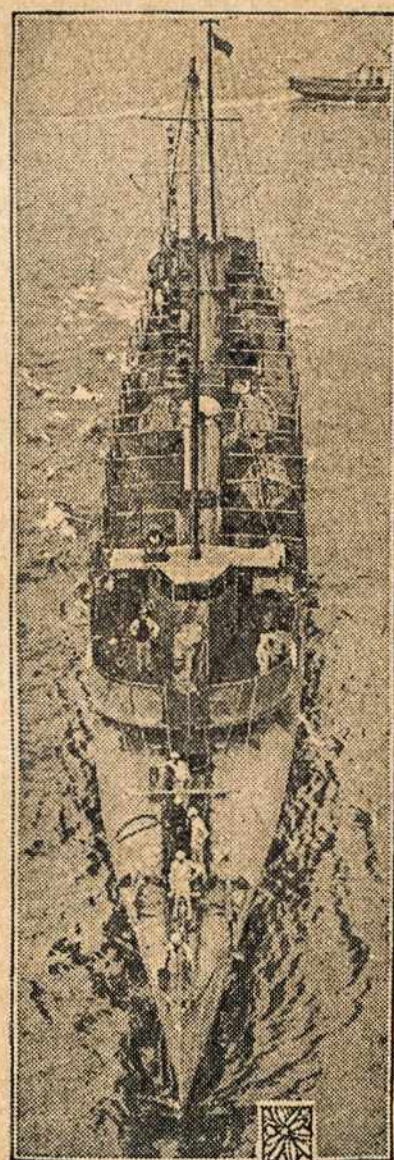
Kiek žuvo, vėliau pranešiu. A. Dymta.

ŽUVO KUNIGAS.

Paryžius. — Nuo vokiečių rankinės bombos žuvo kun. Croisier. Jis nuo pat karės pradžios būdavo pirmose eilėse ir teikdavo mirštantiems karėviams paskutinius patarnavimus ir prigėlbėdavo jiems kitais būdais. Jisai buvo Amerike, buvo apsigyvenęs Duluth, Minn. ir jau buvo išsiėmęs priėmiasias popieras. Karei prasidėjus sugrįžo tėvynėn.

AUGINA 20 VAIKŲ.

Pullman, Wash. — R. B. Hatley, turtingas farmers 76 metų amžiaus, augina 20 vaikų. Turi jau antrą pačią. Pirmoji pati pagimdė jam 10 vaikų ir mirė. Apsivėdė antrą kartą ir šioji dabar jau susilaukė dešimto kūdikio.

Suv. Valstijų torpėdinis laivas Worden.

Kuomet esame nuliūdę-saulė šviečia, bet ne mūsų širdy, paukščiai čirba tik ne mums ir visa gamta gaudžia, ale minorinuose tonuose.

TRUKSMAS BAŽNYCIOJE. MONTELLO, MASS.

Lapkričio 7 d. penktą valandą po pietų šv. Roko bažnyčioje, kur šiomis dienomis kun. Saurasaitis laiko Misiją įvyko didis skandalas. Buvo pamokslas nevedėliams, susirinko visokie vyrai. Pilna bažnyčia prisigruod laisvamanių ir socialistų. Pirm pradžios pamokslas jau jie pradėjo veikti po vadovystę vietinio socialistų vado, kuris gerai žinomas niekadėjas. Kitas jo pagalbininkas kitoje šalyje bažnyčios pradėjo garsiai kalbėti su savo girtais sėbrais. Nuo pat pradžios pamokslas buvo matoma su kokių tikslu tie svečiai čia atvyko. Pradėjo vis garsiau tarp savęs kalbėtis šlykščiais žodžiais apie misijonieriaus kalbą. Kelis kartus misijonierius buvo pirverstas sustoti ir prašyti, kad tie, kuriems nepatinka, kad prasišalintų. Bet be rezultato. Kada tie laisvamaniai pamatė, kad katalikai, nenorėdami triukšmo kelti bažnyčioje, nieko jiems nedaro, pasidrasino ir pradėjo vaikščioti po bažnyčią ir balsiai užmetimus duoti misijonieriui. Misijonierius, pamatęs, kad nieko nebus pertraukė savo pamokslą ir tada pakilo tikras sumišimas: švilpė, rėkavo ir su kepurėmis ant galvos pradėjo eiti lankan.

Tai prie ko daėjo cicielių ir laisvamanių nelabumas. Vėliau daugiau apie tai parašysiu.

Ergates.

Vieni žmonės, kaip bitutė, nuo kiekvienos gėlės, renka tik medų, o kiti, kaip vorai ieško tik nuodų.

Kaip ažuolo užuomezga slepiasi gilėj, taip ir dabartyj slepiasi mūsų ateitis.

Nelauk, kad kas tave, it buizą, ant šakių augštytų keltų, bet pats tvirta ranka skink kelią į laimę.

Ne kiekviena nelaimė yra praeiksmu. Priešingai, jaunystės nelaimės yra tikra palaima—jos ne tik mokina, bet ir stiprina žmogaus valią ateinančioms kovoms.

